

FRÅN SOLDATTORP TILL KUNGSGÅRD

Av Yvonne Boström, Umeå

”Så här var det”, berättade Magda, gift Boström, född Blomkvist, Södra Harads.

Vi var tio syskon, sex flickor och fyra gossar. Far var en indelt soldat, som hämtade sin brud i Seskarö en gång då han "gjorde myteri". Han fick gömma sig i sin blivande makas hem. Han blev frikänd och fick behålla sitt soldattorp i Svartlå. Där födde Emma, eller tant Blomkvist, som de flesta sa, sina tio friska och duktiga barn. Alla levde till hög ålder utom Mauritz, som tyvärr drunknade i Luleälvens vintervak. De som har sett ett soldattorp kan försöka tänka sig hur alla kunde få en sängplats.

Men mor Emma var en mycket duktig husmor. Hon vävde och sydde alla kläder till barnen och även kostymer till söner. Flickornas klänningar var av grått ylletyg. De pryddes upp med vita, virkade spetskragar, vilket man kan se på ett kort från den tiden. När fotografen kom och skulle ta det kortet, blev det ganska bråttom för uppställning, och tyvärr så slutade denna tilldragelse med stor ledsenhet och gråt för flickan Mary som inte hade hunnit sätta på sig kragen, så hon var den enda på bilden som inte hade någon krage.

Magda berättar också att hon trodde att hennes mor aldrig sov, för hon var uppe när de gick till sängs och även när de steg upp om morgonen. Hon berättar också att de aldrig behövde svälta. Men när maken låg sjuk en gång under en särskilt fattig tid i Norrbotten, så sa hon att hon inte visste vad hon skulle ge barnen att äta. Men hon gick ut i magasinet och sopade ihop de sista av kornen som hon bakade till plättar. Detta tyckte barnen var det godaste dom ätit någonsin.

Men den här familjen fick så småningom nästan större plats än de behövde, när de arrenderade Åminne Kungsgård. Den var på sin tid en väldigt betydande kultur- och mönsterfarm, som byggts på uppdrag av konung Karl XV. Men detta var då långt innan familjen Blomkvist flyttade dit. Där har funnits många byggnader, bland annat ett mejeri, en stor ladugård, en klockstapel med vällingklocka. Mellan 1877 och 1914 var Åminne en lantbruksskola. Till och med ett postkontor fanns där, då det fanns många anställda. Som kuriosa kan nämnas ett utedass med

omkring sex hål i rad. Mer om Åminnes historia finns att läsa i Glimtarna från 1968. Tyvärr så brann mangårdsbyggnaden ned till grunden. Då bodde en av sönerna, Martin, med familj där. Ingenting finns kvar av de gamla kulturbyggnaderna.

Magda berättade också hur det var, när hon var tio år och bröt benet. Hon fick fara till Bodens garnisonssjukhus och hon hamnade i samma sal som några rekryter. De tyckte tydligen inte att det spelade någon roll då hon var så liten. En dag skulle en ung flicka läggas in som var tjugo år. När Magda hörde det blev hon så glad och frågade om hon skulle läggas i samma sal som hon. Man det var ju naturligtvis omöjligt, men det kunde Magda inte alls begripa, dom var ju så snälla mot henne, särskilt en, som hette Paul och var från södra Sverige.

Magda fick ligga länge på sjukhuset, så hon blev som barn i huset, och när hon sedan kom hem så fick hon brev från sköterskorna som hälsade från den och den och särskilt från Paul. När hon fick veta detta så skrev hon till honom och därmed igångsattes en brevväxling, som man skulle kunna tänka att den hamnat i Guinness rekordbok. Brevväxlingen fortsatte, kan man säga hela livet, ända tills hon från Pauls dotter fick besked om faderns bortgång.

Magda, som för övrigt var min svärmor, var en fantastisk konsthantverkare, både med garn, tyg, trä och näver och målarfärger. Dessutom bakade hon världens godaste mjukkakor.

Var alltid glad!

Håll ej på med att sorgligt klaga och knota,
och detta både för egen skull och er omgivning.
Det är ytterst skadligt för hälsan och det
fräter bort energien och förslösar tiden.
Ett glättigt sinne och ett muntert sätt hos er själf
och en uppriktig önskan att meddela andra
samma stämning och så bidra till att lätta deras
svårigheter är både ett tecken till hälsa
och en stor hjälp att bevara dem.

Glimtredaktionen fann denna tänkvärda artikel införd i Kuriren 4/9 2010 under rubriken ”Kuriren för 100 år sedan”: